

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการกระทำละเมิด ของคนเสมือนไร้ความสามารถ

Legal Problems Relating to Tort Actions of Quasi-Incompetent Person

มณฑาทิพย์ เสาหงษ์

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,
e-mail: aom5kiss1@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวិจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของคนเสมือนไร้ความสามารถ และเสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อหาบุคคลที่มาร่วมรับผิดชอบ ในการกระทำของคนเสมือนไร้ความสามารถ โดยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งศึกษาค้นคว้าจากตัวบทกฎหมาย หนังสือ รวมทั้งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นถึง ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ผลการวิจัยพบว่าบุคคลใดแม้ศาลจะสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ หากกระทำละเมิดคนเสมือนไร้ความสามารถต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของตนตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่อย่างไรก็ดี บุคคลดังกล่าวมีความบกพร่องบางประการไม่สามารถใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้บัญญัติบุคคลที่ต้องร่วมรับผิดชอบคนเสมือนไร้ความสามารถไว้แต่อย่างใด ซึ่งล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อผู้เสียหายโดยตรง ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย โดยการกำหนดให้ผู้พิทักษ์เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของคนเสมือนไร้ความสามารถ

คำสำคัญ : คนเสมือนไร้ความสามารถ, ผู้พิทักษ์, ค่าสินไหมทดแทน, การกระทำละเมิด

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Abstract

This study was aimed to examine acceptance of tort actions of quasi-incompetent persons and to present guideline of solution to find a person having several liability for actions of the quasi-incompetent. This literature is documentary research conducted from studying legal provisions, books as well as electronic data. The obtained data were analyzed and compared to realize problems. The findings reveal that any person, even ordered by a court as a quasi-incompetent person, shall be still liable for his/her action according to Article 420 of the Civil and Commercial Code. However, such person has some kinds of deficiencies that he/she is unable to fully compensate the victims. Additionally, the Civil and Commercial Code did not prescribe any provisions related to a person to have several liability together with the quasi-incompetent person, which directly affected the victim not to receive compensation or remedy for any damage incurred. Therefore, the author considers that laws should be amended by determining a caretaker to have several liability for the tort actions of the quasi-incompetent person.

Keyword : Quasi-incompetent, Guardian, compensation, Inviolable

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

การเริ่มสภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อคลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารกและสิ้นสุดลงเมื่อตาย เมื่อมีสภาพบุคคลแล้ว ย่อมมีสิทธิตามบทบัญญัติของกฎหมาย แต่มีบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่ไม่ได้รับสิทธิเหมือนคนปกติ กฎหมายเรียกบุคคลเหล่านั้นว่าบุคคลผู้หย่อนความสามารถเช่น ผู้เยาว์ คนวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หากจะกล่าวถึงคนเสมือนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถคือบุคคลซึ่งมีกายพิการ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือประพฤติดุร้ายสุรุ่ยสุร่ายเสเพลเป็นอาชญา หรือติดสุรายาเมา หรือมีเหตุอื่นใดทำนองเดียวกันนั้น จนไม่สามารถจะจัดการงานโดยตนเองได้ หรือจัดกิจการไปในทางที่อาจจะเสื่อมเสียแก่ทรัพย์สินของตนเอง หรือครอบครัวเมื่อบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 28 ร้องขอต่อศาลศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถก็ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 32 เมื่อคนเสมือนไร้ความสามารถเป็นผู้หย่อนความสามารถทางกฎหมาย ย่อมมีการจำกัดสิทธิให้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย

เมื่อพิจารณาพบว่าหากคนเสมือนไร้ความสามารถกระทำละเมิดคนเสมือนไร้ความสามารถจะต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของตนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 420 (สุขุม ศุภนิศย์, 2553, น. 15) กล่าวคือ ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อกระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นกระทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน จากมาตราดังกล่าวสามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. การกระทำ หมายรวมถึงการกระทำของบุคคลซึ่งรวมทั้งการงดเว้นกระทำแล้วเกิดความเสียหายด้วย (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 38/2496)
2. โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ คือเจตนาให้เกิดขึ้นโดยยอมนิ่งเห็นผลถึงการกระทำดังกล่าว หรือกระทำโดยประมาท ซึ่งบุคคลดังกล่าวต้องมีความระมัดระวังแต่ขาดความระมัดระวัง
3. โดยผิดกฎหมาย คือ การกระทำนอกเหนือจากที่กฎหมายให้อำนาจที่จะกระทำได้
4. มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สินหรือสิทธิ
5. มีความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล

แต่อย่างไรก็ตามบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลผู้มีความบกพร่องบางประการไม่สามารถใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับบุคคลผู้ต้องเสียหายได้อย่างเต็มที่ หากคนเสมือนไร้ความสามารถกระทำละเมิดตามบทบัญญัติของกฎหมายไม่ได้ให้บุคคลซึ่งเป็นผู้ดูแลเข้ามาร่วมรับผิดชอบด้วย ต่างจากบุคคลไร้ความสามารถเพราะเหตุเป็นผู้เยาว์ มาตรา 429 (วารี นาสกุล, 2553, น.202-205) คำว่าบุคคลไร้ความสามารถในที่นี้หมายถึงไร้ความสามารถเพราะเหตุเป็นผู้เยาว์หรือวิกลจริตเท่านั้น การที่ไร้ความสามารถเพราะเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 32 ไม่เข้าอยู่ในเกณฑ์ของมาตรานี้ เนื่องจากคำว่า “วิกลจริต” ในที่นี้ไม่ได้บัญญัติว่าเพียงใด จึงจะต้องหมายความทั้งบุคคลวิกลจริตที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถแล้ว และศาลยังมิได้สั่งตามมาตรา 28 ด้วย ซึ่งตามมาตรา 28 นี้หากผู้เยาว์หรือคนวิกลจริตกระทำละเมิดก็ยังคงต้องรับผิดชอบในการกระทำของตนเช่นเดียวกับคนเสมือนไร้ความสามารถแต่ที่เพิ่มขึ้นมา คือ บุคคลที่เป็นผู้ดูแลบุคคลไร้ความสามารถเข้ามาร่วมรับผิดชอบคือ “ผู้อนุบาล” และต้องเป็นผู้อนุบาลที่ชอบด้วยกฎหมาย และต้องเป็นผู้อนุบาลที่ศาลตั้งให้เท่านั้น และการที่กฎหมายที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้อนุบาลร่วมรับผิดชอบในการละเมิดของผู้ไร้ความสามารถที่อยู่ในความดูแลของตน เพราะการละเมิดเกิดขึ้นจากขาดความระมัดระวังในการดูแลคนไร้ความสามารถ เช่นเดียวกับบิดามารดาที่ต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้เยาว์

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

และมีบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องรับผิดชอบร่วมกับบุคคลไร้ความสามารถคือ ครูบาอาจารย์ นายจ้าง หรือบุคคลอื่นซึ่งรับผิดชอบบุคคลผู้ไร้ความสามารถอยู่เป็นนิตยภัตดี ชั่วครั้งคราวก็ดี จำต้องรับผิดชอบกับผู้ไร้ความสามารถในการละเมิด ซึ่งเขาได้กระทำลงในระหว่างที่ผู้ในความดูแลของตนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 430

จากที่กล่าวมาทั้งหมดผู้วิจัยเห็นว่าไม่ได้มีบทบัญญัติทางกฎหมายที่กล่าวถึงบุคคลเสมือนไร้ความสามารถกระทำละเมิดแม้แต่น้อย และไม่ได้กล่าวถึงบุคคลที่เข้ามาร่วมรับผิดชอบหรือเยียวยาให้บุคคลที่ต้องเสียหายจากการกระทำละเมิดบุคคลเสมือนไร้ความสามารถ ผู้วิจัยเล็งเห็นปัญหาดังกล่าวจึงขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขเปลี่ยนแปลงการรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของบุคคลเสมือนไร้ความสามารถและบุคคลผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของคนเสมือนไร้ความสามารถ
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อหาบุคคลที่มาร่วมรับผิดชอบในการกระทำของคนเสมือนไร้ความสามารถ

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยฉบับนี้โดยอธิบายได้ ดังนี้ เมื่อพิจารณาความหมายของคนเสมือนไร้ความสามารถ

บุคคลเสมือนไร้ความสามารถ

คือ บุคคลที่มีกายพิการหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือประพฤตีสຸຽ່ຍສຸຽ່ຍ เสเพลเป็นอาชญากร หรือติดสุรายาเมา หรือมีเหตุอื่นใดทำนองเดียวกันนั้น จนไม่สามารถจะจัดการงานโดยตนเองได้ หรือจัดกิจการไปในทางที่อาจจะเสื่อมเสีย แก่ทรัพย์สินของตนเองหรือครอบครัวเมื่อบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 28 ร้องขอต่อศาลศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถก็ได้บุคคลเสมือนไร้ความสามารถ (A Quasi-Incompetent Person) (คดี ณ นคร, 2559, น.237-239) ตามบทบัญญัติของกฎหมาย มี 3 เหตุ

1. เหตุบกพร่องที่กฎหมายกำหนดไว้ ได้แก่
 - ร่างกายพิการหรือไม่สมประกอบ เช่น ตาบอด เป็นใบ้ เป็นต้น
 - จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ เช่น มีจิตบกพร่องแต่ยังมีความรู้สึกรับรู้เรื่องทั่วไป แต่ในบางเรื่องก็ไม่สามารถรับรู้ได้ อาจเพราะเลอะเลือนในบางครั้งหรือสุขภาพ (สมพบ สุวรรณสุทธิ, 2514, น. 125)
 - ประพฤตีสຸຽ່ຍສຸຽ່ຍ เสเพลเป็นอาชญากร คือ คนที่ใช้จ่ายทรัพย์สินของตนเองออกไปโดยป่าวประโยชน์เกินกว่ารายได้ของตน หรือชอบเล่นการพนันล้างผลาญทรัพย์สินสมบัติ และกระทำเป็นประจำ
 - ติดสุรายาเมา เช่น คนที่เสพสุรา หรือติดของมีนเมาต่างๆ
2. ไม่สามารถจัดการงานของตนได้เพราะเหตุบกพร่อง
3. ศาลสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถก็ต่อเมื่อมีบุคคลร้องขอต่อศาล บุคคลผู้มีสิทธิร้องขอเป็นบุคคลเดียวกับบุคคลในมาตรา 28 คือ
 - คู่สมรส
 - บิดา มารดา เป็นต้น

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

- ลูก หลาน เหลน ลื้อ
- ผู้ปกครองหรือผู้พิทักษ์
- ผู้ปกครองซึ่งดูแลบุคคลนั้นอยู่ก็ดี
- พนักงานอัยการ

คำสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถนั้น ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา เหตุที่จะต้องขอให้ศาลสั่งให้บุคคลใดเป็น “คนเสมือนไร้ความสามารถ” นั้น ก็เพื่อคุ้มครองบุคคลที่มีเหตุดังที่กล่าวมานั้น ดังนั้น กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้จึงเป็นกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิของบุคคลไม่ให้ถูกเอาเปรียบจากอีกทั้งเป็นการจำกัด “ความสามารถ” ของ “บุคคลเสมือนไร้ความสามารถ”

นอกจากนี้จะเห็นว่าตามมาตรา 32 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดให้บุคคลเสมือนไร้ความสามารถ อยู่ในความดูแลของผู้พิทักษ์

ผู้พิทักษ์

ผู้พิทักษ์ คือ บุคคลผู้ถูกตั้งให้เป็นผู้ดูแลบุคคลเสมือนไร้ความสามารถ เป็นบุคคลที่เป็นผู้ดูแลประโยชน์ได้เสียของบุคคลเสมือนไร้ความสามารถจัดการดูแลทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดหากบุคคลเสมือนไร้ความสามารถนั้นมีคู่สมรส ศาลจะมีคำสั่งตั้งสามี หรือภริยาเป็นผู้พิทักษ์ก็ได้หรือถ้ามีเหตุอื่น เช่น สามีหรือภริยาไม่ให้การดูแล หรือแยกกันอยู่โดยสมัครใจ ศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้พิทักษ์ก็ได้ และบุคคลผู้มีสิทธินอกจากสามีหรือภริยาแล้ว ยังมีบุคคลผู้มีส่วนได้เสีย ผู้มีส่วนได้เสียคือ บุคคลที่ได้รับผลกระทบได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์จากการแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ดูแล หรือศาลอาจตั้งบุคคลตามมาตรา 28 เป็นผู้พิทักษ์ก็ย่อมได้ (อรพินท์ ขจรอำสุข, 2551, น.201)

การกระทำละเมิด

การกระทำละเมิด คือ การจงใจหรือประมาทเลินเล่อ กระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายทำให้อาจเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (รัฐสิทธิ์ ครูสุวรรณ, 2560, น. 118)

ประเภทของการกระทำละเมิด

1. การกระทำละเมิดตนตัวเอง เช่น

- การกระทำละเมิดต่อตนเอง
- การกระทำละเมิดโดยการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย

2. การกระทำละเมิดอันเกิดจากการกระทำของบุคคลอื่น

หมายถึง การที่ตนมิได้เป็นผู้กระทำละเมิด แต่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของบุคคลอื่น เช่น

- นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างในผลแห่งการละเมิด
- สิทธิไล่เบี้ยของนายจ้างต่อลูกจ้าง
- ตัวการต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของตัวแทน
- ความรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของผู้รับจ้าง

3. การละเมิดอันเกิดจากสัตว์หรืออยู่ในความดูแลของตน

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นเพราะสัตว์ เจ้าของสัตว์หรือบุคคลผู้รับเลี้ยงหรือรักษาไว้แทนเจ้าของต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ฝ่ายที่ต้องเสียหายเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นเพราะสัตว์ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังอันสมควรแล้วในการเลี้ยงการรักษาตามชนิดและนิสัยของสัตว์หรือตามพฤติการณ์อย่างอื่นหรือพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นย่อมต้องเกิดขึ้นทั้งที่ได้ใช้ความระมัดระวังแล้ว

4. การกระทำละเมิดอันเกิดจากทรัพย์ เช่น

- การกระทำละเมิดอันเกิดจากโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น
- ความเสียหายอันเกิดจากของตกหล่นจากโรงเรือน หรือที่กว้างของไปตกในที่อันมิควร
- การกระทำละเมิดอันเกิดจากยานพาหนะอันเดินด้วยกำลังเครื่องจักรกลหรือทรัพย์อันตราย

หากมีการกระทำละเมิดการกระทำดังกล่าวย่อมส่งผลต่อค่าสินไหมทดแทน

ค่าสินไหมทดแทน

จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นว่าเมื่อบุคคลใดทำละเมิดบุคคลนั้นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกละเมิด ซึ่งการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนย่อมแตกต่างกันไปตามสถานการณ์และความร้ายแรงแห่งการละเมิด ค่าสินไหมนั้น อาจเป็นการคืนทรัพย์สินซึ่งบุคคลนั้นต้องเสียไป หรือการใช้ราคาทรัพย์สินนั้น และอาจรวมถึงค่าเสียหายอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

ประเภทของค่าสินไหมทดแทน

(องอาจ เจ๊ะยะหลี, 2558, น. 157) ได้อธิบายประเภทของค่าสินไหมเอาไว้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. การกระทำละเมิดในกรณีที่ทำให้ถึงแก่ความตาย

- ค่าสินไหมทดแทนนั้นต้องรวมถึงค่าปลงศพ และค่าใช้จ่ายอย่างอื่นอันจำเป็นที่เกี่ยวข้องจากการจัดการศพนั้น (ตามมาตรา 443 วรรค 1)
- ถ้าบุคคลนั้นไม่ได้เสียชีวิตโดยทันทีแต่การกระทำละเมิดนั้นทำให้เขาต้องรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล และค่าขาดประโยชน์ซึ่งไม่สามารถทำมาหาได้และขาดรายได้จากการถูกละเมิด ดังกล่าว (ตามมาตรา 443 วรรค 2)
- ค่าขาดไร้อุปการะตามกฎหมาย หมายถึงค่าสินไหมทดแทนที่ผู้กระทำละเมิดให้แก่บุคคลซึ่งผู้ตายมีหน้าที่ต้องอุปการะไว้ตามกฎหมายครอบครัว

2. การกระทำละเมิดในกรณีที่ทำให้เสียหายต่อร่างกาย/อนามัย

- ค่าใช้จ่ายอันตนต้องเสียไป (ตามมาตรา 444 วรรค 1) คือ ค่ารักษาพยาบาลและ ค่าใช้จ่ายอันจำเป็นอย่างอื่น ๆ เนื่องจากการรักษาพยาบาลนั้นๆ
- ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ระหว่างเจ็บป่วย (มาตรา 444 วรรค 1)
- ค่าเสียความสามารถประกอบการงาน (มาตรา 444 วรรค 1) ในกรณีการกระทำละเมิดเป็นเหตุให้ร่างกายพิการหรือประสาทพิการ เช่น แขนขาด หรือขาขาด เป็นต้น

3. การกระทำละเมิดในกรณีที่ทำให้เสียหายต่อเสรีภาพ

- ค่าขาดแรงงานในครอบครัว

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

- ค่าขาดแรงงานในอุตสาหกรรม กรณีเป็นความผูกพันตามกฎหมายที่ต้องทำงานในอุตสาหกรรมให้แก่บุคคลภายนอก ผู้เสียหายไม่ได้ทำงานให้ แต่บุคคลภายนอกกลับต้องเสียค่าใช้จ่ายไปสำหรับบุคคลนั้นโดยไม่ได้รับแรงงานตอบแทน

- ค่าเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงิน (มาตรา 446) ความทนทุกข์ทรมาน หรือที่ได้รับบาดเจ็บ จันทุพพลภาพ หรือ พิกار เป็นต้น

4. การกระทำละเมิดในกรณีทำให้เสียหาย

การกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดนั้นอยู่ในดุลพินิจของศาลตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ การกำหนดค่าสินไหมทดแทนนั้น ศาลจะต้องพิจารณาพฤติการณ์แห่งละเมิดและความร้ายแรงแห่งละเมิดและ การใช้ค่าเสียหาย เมื่อมีการคืนทรัพย์หรือใช้ราคาทรัพย์ไปแล้วยังมีความเสียหายอย่างอื่นอยู่ก็ สามารถเรียกค่าเสียหายได้ แต่ต้องประกอบด้วยกัน 2 ประการ คือ 1. ต้องเป็นค่าเสียหายที่มีผลโดยตรงจากการกระทำละเมิด และ 2. ต้องเป็นความเสียหายที่ไม่ไกลกว่าเหตุ (เพ็ง เพ็งนิต, 2550, น.425)

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาจากบทความวิจัยคนเสมือนไร้ความสามารถ คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด คำอธิบายนิติกรรมสัญญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยทำการศึกษาค้นคว้าจากตัวบทกฎหมาย หนังสือ ตำรารายงานการวิจัย บทความ รวมทั้งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ต่างๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้บุคคลผู้ต้องเสียหายได้ได้รับค่าสินไหมทดแทนที่รวดเร็วและเต็มจำนวน
2. ทำให้หาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงและวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาบุคคลที่มาร่วมรับผิดชอบในการกระทำของคนเสมือนไร้ความสามารถ

ผลการวิจัย

วิจัยฉบับนี้เป็นวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆอย่างเป็นระบบ จากการศึกษาวิเคราะห์ความรับผิดชอบของคนเสมือนไร้ความสามารถตามกฎหมายปัจจุบันหากคนเสมือนไร้ความสามารถกระทำละเมิดเขาต้องรับผิดชอบในการกระทำของตนเองตามประมวลกฎหมายมาตรา 420 แต่ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดให้บุคคลใดต้องเข้ามาร่วมรับผิดชอบจากการกระทำละเมิดของบุคคลเสมือนไร้ความสามารถเป็นการเฉพาะเนื่องจากการดูแลรับผิดชอบบุคคลดังกล่าวนี้เป็นหน้าที่ของและ ความรับผิดชอบของผู้พิทักษ์ที่ต้องเข้ามาดูแลตามมาตรา 32 ที่คนเสมือนไร้ความสามารถนั้นจะกระทำอะไรต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อนแต่ในกรณีของการกระทำละเมิดนั้นกลับไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้พิทักษ์เข้ามามีส่วนแต่อย่างใด ความรับผิดชอบของผู้พิทักษ์ จากตัวบทกฎหมายมิได้ระบุให้ตัวผู้พิทักษ์ต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของบุคคลเสมือนไร้ความสามารถเหมือนผู้ดูแลที่ต้องรับผิดชอบเมื่อบุคคลไร้ความสามารถ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กระทำละเมิดจึงไม่อาจตอบได้ว่าผู้พิทักษ์ซึ่งเป็นบุคคลที่ดูแลบุคคลไร้ความสามารถจะต้องรับผิดชอบร่วมกับบุคคลเสมือนไร้ความสามารถอย่างไรแต่ถ้าพิจารณาในทางแพ่งการกระทำของบุคคลเสมือนไร้ความสามารถจะต้องได้รับความยินยอมจากจากผู้พิทักษ์ในการกระทำการดังมาตรา 34 จึงเห็นได้ว่าในทางแพ่งบุคคลเสมือนไร้ความสามารถจะต้องได้รับอนุญาตก่อนกระทำการดังที่กล่าวมาหน้าที่ตัดสินใจตกเป็นของผู้พิทักษ์ก่อนเมื่อผู้พิทักษ์ไม่อนุญาตก็ไม่สามารถทำได้ยกเว้นมีเหตุอันไม่สมควร

ซึ่งต่างกับบุคคลไร้ความสามารถ เมื่อบุคคลไร้ความสามารถกระทำละเมิดนั้นการกระทำละเมิดของบุคคลไร้ความสามารถมีบทบัญญัติของกฎหมายเข้ามารองรับอย่างชัดเจนทั้งยังมีบุคคลเข้ามาร่วมรับผิดชอบคือผู้อนุบาลซึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบตามมาตรา 429 หรือกรณีของครูบาอาจารย์ นายจ้าง หรือบุคคลซึ่งรับดูแลบุคคลไร้ความสามารถอยู่เป็นประจำหรือชั่วคราวก็ต้องรับผิดชอบร่วมกับบุคคลไร้ความสามารถในการกระทำละเมิดซึ่งอยู่ในความดูแลของตนตามมาตรา 430 จะเห็นได้ชัดเจนว่าเมื่อบุคคลไร้ความสามารถกระทำละเมิดทั้งกฎหมายและบุคคลที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับการกระทำดังกล่าวถูกกฎหมายกำหนดไว้อย่างครบถ้วนต่างกับการกระทำของบุคคลเสมือนไร้ความสามารถที่ไม่มีทั้งตัวบทกฎหมายและบุคคลที่เข้ามาร่วมรับผิดชอบ

จึงแลเห็นว่าการให้ผู้พิทักษ์เข้ามามีส่วนในการรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นเช่นเดียวกับผู้อนุบาลที่เป็นบุคคลผู้ดูแลบุคคลไร้ความสามารถที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับบุคคลไร้ความสามารถในกรณีที่กระทำละเมิดดังความตามมาตรา 429 และมาตรา 430 จะเป็นอีกทางที่ให้ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาที่รวดเร็วตามเจตนารมณ์ของกฎหมายละเมิดผู้เขียนเห็นว่าจากการศึกษายังมีช่องว่างของกฎหมายดังกล่าวและยังไม่ครอบคลุมและอาจทำให้บุคคลผู้ต้องเสียหายได้รับการเยียวยาที่ล่าช้าไม่รวดเร็วหรือจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ไม่เต็มจำนวน

สรุป

จากบทบัญญัติมาตรา 420 ให้คนเสมือนไร้ความสามารถ ต้องรับผิดชอบในการกระทำของตนเองแต่หากพิจารณาตามมาตรา 32 จะเห็นได้ว่า คนเสมือนไร้ความสามารถจะต้องอยู่ในความดูแลของผู้พิทักษ์และหากจะกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังที่กล่าวมาในมาตรา 34 จะต้องได้รับความยินยอมหรืออนุญาตจากผู้พิทักษ์ก่อนจึงจะสามารถกระทำได้ จะเห็นได้ชัดว่าคนเสมือนไร้ความสามารถถูกจำกัดสิทธิในการตัดสินใจ อำนาจในการตัดสินใจดังกล่าวถูกโอนไปยังผู้พิทักษ์แต่พิจารณาถึงแง่การกระทำละเมิดของคนเสมือนไร้ความสามารถแล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ได้บัญญัติถึงบุคคลที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับคนเสมือนไร้ความสามารถซึ่งแตกต่างกับกับคนไร้ความสามารถที่กำหนดให้ผู้อนุบาลซึ่งเป็นผู้ดูแลในขณะนั้น เข้ามาร่วมรับผิดชอบ จึงเห็นว่าควรมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความรับผิด ในการกระทำละเมิดของคนเสมือนไร้ความสามารถ จะเห็นได้ว่าคนเสมือนไร้ความสามารถย่อมต้องรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปกระทำละเมิด ตามมาตรา 420 ซึ่งเมื่อเทียบกับคนไร้ความสามารถแล้วจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า คนเสมือนไร้ความสามารถนั้นหากกระทำละเมิดดังกล่าว ย่อมมีผู้อนุบาลซึ่งเป็นบุคคลผู้ดูแลเข้ามาร่วมรับผิดชอบด้วยตามมาตรา 429 ผู้เขียนจึงเห็นว่าหากมีบทบัญญัติของกฎหมายระบุถึงบุคคลที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับคนเสมือนไร้ความสามารถลงในมาตรา 429 ด้วยจะส่งผลดีทั้งต่อผู้เสียหายและคนเสมือนไร้ความสามารถ โดยทำให้ผู้เสียหายจะได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทน

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2
วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ที่รวดเร็วขึ้น และครบจำนวนที่ควรจะต้องได้รับ โดยไม่ต้องรอกำหนดระยะเวลาแน่นอนไม่ได้ว่าตนจะได้ค่า
สินไหมทดแทนเมื่อไหร่

อีกทั้งส่งผลต่อคนเสมือนไร้ความสามารถในการที่จะมีบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบกล่าว
กับคนเสมือนไร้ความสามารถ โดยไม่ต้องเป็นบุคคลแต่เพียงผู้เดียวที่ต้องรับผิดชอบเพราะถ้าเปรียบเทียบกับคนที่
คนเสมือนไร้ความสามารถต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ก่อน เท่ากับผู้พิทักษ์มีส่วนสำคัญของคนเสมือน
ไร้ความสามารถ ผู้พิทักษ์ก็ควรเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบด้วยจะ使人เสมือนไร้ความสามารถ แต่เพียงผู้เดียวคงจะไม่
พอ และให้มาตรา 430 ที่ให้บุคคลผู้ดูแลคนไร้ความสามารถ เป็นผู้รับผิดชอบหากหากคนเสมือนไร้
ความสามารถกระทำละเมิดในระหว่างที่อยู่ในความดูแลของตน ทั้งมาตรา 429 และมาตรา 430 ล้วนกล่าวถึง
แต่คนไร้ความสามารถไม่ได้กล่าวถึงคนเสมือนไร้ความสามารถเลย ผู้เขียนจึงเห็นว่าหากมีการแก้ไข มาตรา
429 และมาตรา 430 ที่ให้มีผลรวมถึงคนเสมือนไร้ความสามารถ และบัญญัติถึงบุคคลที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับคน
เสมือนไร้ความสามารถเพื่อประโยชน์ของคนเสมือนไร้ความสามารถที่ไม่ต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวเทียบเคียง
ถึงการที่คนเสมือนไร้ความสามารถต้องถูกจำกัดการตัดสินใจและการกระทำต่างๆให้อยู่ภายใต้ความดูแลของผู้
พิทักษ์และเพื่อที่ผู้เสียหายจะได้รับการเยียวยาที่รวดเร็วไม่ล่าช้า

บรรณานุกรม

- คณิต ฌ นคร. (2559). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์**. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : เดือนตุลา.
- รัฐสิทธิ์ คุรุสุวรรณ. (2560). **หลักกฎหมายแพ่ง**, พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารี นาสกุล. (2553). **คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรถัด**,
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: จีระวิชาการพิมพ์.
- เพ็ง เพ็งนิตติ. (2550). **คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด**. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : จีระวิชาการ
พิมพ์.
- สุขุม ศุภนิตย์. (2553). **ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพบ สุวรรณสุทธิ. (2514). **ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบุคคล**. คำสอนชั้นปริญญาตรี คณะ
นิติศาสตร์. มหาลัทธิธรรมศาสตร์.
- อรพินท์ ขจรอำสุข. (2551). **ความสามารถของบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ.
- องอาจ เจ๊ะยะหลี. (2558). **คำอธิบายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยลักษณะละเมิด**. พิมพ์
ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สุตรไพศาล.